

ม.ปว. 171 (004171): ประวัติศาสตร์ไทยโดยสังเขป
 ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568
 ห้องสอน HB7704 วันจันทร์, วันพฤหัสบดี เวลา 09:30-11:00
 ผู้สอน รศ.ดร.ธิดานต์ ศรีนารา

คำอธิบายลักษณะกระบวนการวิชา

ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน พัฒนาการของสังคมและวัฒนธรรมไทย แนะนำแหล่งที่มาของประวัติศาสตร์ รวมทั้งหาหรือเกี่ยวกับปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้น

วันที่	เนื้อหา
17 พ.ย. 2568	แนะนำรายวิชา
20 พ.ย. 2568	ข้อถกเถียงเรื่อง คนไทยมาจากไหน ?
24 พ.ย. 2568	รัฐโบราณในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
27 พ.ย. 2568	รัฐทวารวดี
1 ธ.ค. 2568	สุโขทัยไม่ใช่ราชธานีแห่งแรก ?
4 ธ.ค. 2568	อโยธยาศรีรามเทพนคร
8 ธ.ค. 2568	อยุธยาตอนกลาง
11 ธ.ค. 2568	อยุธยาตอนปลาย
15 ธ.ค. 2568	การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี
18 ธ.ค. 2568	รัตนโกสินทร์ตอนต้น 1
22 ธ.ค. 2568	รัตนโกสินทร์ตอนต้น 2
25 ธ.ค. 2568	การปฏิรูปสมัยรัชกาลที่ 5
5 ม.ค. 2569	ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์สยาม 1
8 ม.ค. 2569	ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์สยาม 2
12-18 ม.ค. 2569	หยุดอ่านหนังสือสอบ
19-25 ม.ค. 2569	สอบกลางภาค
26 ม.ค. 2569	การปฏิวัติ พ.ศ. 2475
29 ม.ค. 2569	หลังการปฏิวัติ พ.ศ. 2475 จนถึงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2
2 ก.พ. 2569	จอมพลป. พิบูลสงครามกับลัทธิชาตินิยมในทศวรรษ 2480
5 ก.พ. 2569	สงครามโลกครั้งที่สอง 1
9 ก.พ. 2569	สงครามโลกครั้งที่สอง 2
12 ก.พ. 2569	การเมืองในทศวรรษ 2490 รัฐและการเปลี่ยนแปลง
16 ก.พ. 2569	การเมืองในทศวรรษ 2490 ปัญญาชนและการต่อต้าน
19 ก.พ. 2569	สังคมและการเมืองไทยสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ 2500-2506

23 ก.พ. 2569	สงครามเย็นและยุคอเมริกันในไทยในทศวรรษ 2500
26 ก.พ. 2569	กรณี 14 ตุลาคม 2516
2 มี.ค. 2569	กรณี 6 ตุลาคม 2519
5 มี.ค. 2569	ยุคสมัยประชาธิปไตยครึ่งใบ 2519-2535
9 มี.ค. 2569	ประวัติศาสตร์ไทยหลังกรณีพฤษภาคม 2535-วิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540
12 มี.ค. 2569	สังคมไทยหลังยุควิกฤตเศรษฐกิจปี 2540-ปัจจุบัน
16- 29 มี.ค. 2569	สอบปลายภาค

**วันสอนอาจมีการเปลี่ยนแปลง ยึดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

หนังสืออ่านประกอบวิชา ประวัติศาสตร์ไทยโดยสังเขป (004171)

ภาพรวม

- 1.สายชล สัตยานุรักษ์, **ประวัติศาสตร์สังคมไทย** เอกสารฉบับย่อโครงการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่
- 2.คริส เบเคอร์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, **ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์มติชน, 2566

รัฐและสังคมอยุธยา: 417 ปีของอยุธยา

1. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. **อยุธยา: ประวัติศาสตร์และการเมือง**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย. 2560(Download ได้จาก www.openbase.in.th)
2. นิธิ เอียวศรีวงศ์. **การเมืองไทยสมัยพระนารายณ์**. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม. 2523
3. มาณพ ถาวรวัฒน์สกุล. **ขุนนางอยุธยา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์. 2547 (Download ได้จาก www.openbase.in.th)
4. สายชล สัตยานุรักษ์. **รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่: ประวัติศาสตร์สังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2547 โดยเฉพาะ บทที่ 5 โครงสร้างสังคมสมัยอยุธยาพุทธศตวรรษที่ 20-2, บทที่ 6 ครอบครัว เครือญาติ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ, บทที่ 7 ชชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมอยุธยา และบทที่ 8 ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและผลต่อสังคมสมัยอยุธยาตอนปลาย (Download ได้จาก www.trf.or.th)
5. อาคม พัทธิมะ และนิธิ เอียวศรีวงศ์ (บก). **ศรีรามเทพนคร**. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม. 2522

ความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสังคมและรัฐในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ตอนต้น

- 1.นิธิ เอียวศรีวงศ์, **การเมืองสมัยพระเจ้าตากสิน**, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน
- 2.นิธิ เอียวศรีวงศ์, **ประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์ในพระราชพงศาวดารอยุธยา**, กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มติชน
3. นิธิ เอียวศรีวงศ์, “วัฒนธรรมกรรมพิทักษ์บรรณกรรมต้นรัตนโกสินทร์, “ ใน **ปากไก่และใบเรือ**, กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินท์ติ้ง
- 4.มรว.อคิน ระพีพัฒน์, **สังคมไทยในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ.๒๓๒๕-๒๔๑๖**, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ (Download ได้จาก www.openbase.in.th)
- 5.คริส เบเคอร์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. **ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์มติชน, 2566.
- 6.เดวิด เค. ้วยอาจ. **ประวัติศาสตร์ไทยฉบับสังเขป: ฉบับปรับปรุงเป็นภาษาไทยจาก “Thailand: A Short History”**.

- 7.ธงชัย วินิจจะกุล. กำเนิดสยามจากแผนที่: ประวัติศาสตร์ภูมิกายาของชาติ.
8. นิธิ เอียวศรีวงศ์. การเมืองไทยสมัยพระเจ้าธนบุรี.

การเกิดขึ้นของรัฐสมบูรณาญาสิทธิราชย์

- 1.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. การปฏิวัติสยาม พ.ศ.2475. กรุงเทพฯ: ฟ้ามืดเดียวกัน, 2553 ((ฉบับพิมพ์ครั้งแรก Download ได้จาก www.openbase.in.th)
- 2.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. ความคิด ความรู้ และอำนาจการเมืองในการปฏิวัติสยาม 2475. กรุงเทพฯ: ฟ้ามืดเดียวกัน, 2560.
- 3.สมเกียรติ วันทะนะ, รัฐสมบูรณาญาสิทธิในสยาม 2435-2475 (Download ได้ใน Facebook รวมบทความและงานเขียนของสมเกียรติ วันทะนะ)
4. สิริลักษณ์ คักดิ์เกรียงไกร. ต้นกำเนิดชนชั้นนายทุนในประเทศไทย (พ.ศ.2398-2453). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์
- 5.นิธิ เอียวศรีวงศ์, “ลักษณะการปกครองประเทศสยามแต่โบราณ: พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ” ใน สารธารแห่งความคิด

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 ถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง

- 1.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. การปฏิวัติสยาม พ.ศ.2475. กรุงเทพฯ: ฟ้ามืดเดียวกัน, 2553 ((ฉบับพิมพ์ครั้งแรก Download ได้จาก www.openbase.in.th)
- 2.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. ความคิด ความรู้ และอำนาจการเมืองในการปฏิวัติสยาม 2475. กรุงเทพฯ: ฟ้ามืดเดียวกัน, 2560.
- 3.ณัฐพล ใจจริง. ขอฟันฝ่าในฝันอันเหลือเชื่อ กรุงเทพฯ: ฟ้ามืดเดียวกัน, 2556
- 4.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. ประวัติการเมืองไทย พ.ศ. 2475-2500. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2549 Download ได้จาก www.openbase.in.th)
- 5.สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล, ประวัติศาสตร์ที่เพิ่งสร้าง, กรุงเทพมหานคร : 6 ตุลารำลึก, 2544.
- 6.คริส เบเคอร์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2557). ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- 7.แกมสุข นุ่มนนท์. (2521). เมืองไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- 8.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ. (2532). ขบวนการเสรีไทยกับความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ.2481-2492. กรุงเทพฯ: เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สังคมไทยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ถึง 2500

- 1.สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล, ประวัติศาสตร์ที่เพิ่งสร้าง, กรุงเทพมหานคร : 6 ตุลารำลึก, 2544.
- 2.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. ประวัติการเมืองไทย พ.ศ. 2475-2500. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2549 Download ได้จาก www.openbase.in.th)
- 3.คริส เบเคอร์ และ ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2557). ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- 4.สุธาชัย ยิ้มประเสริฐ. (2551). สายธารประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยไทย. กรุงเทพฯ: พี.เพรส
5. ณัฐพล ใจจริง. ขุนศึก คักดินา และพญาอินทรี : การเมืองไทยภายใต้ระเบียบโลกของสหรัฐอเมริกา 2491-2500. กรุงเทพฯ: ฟ้ามืดเดียวกัน, 2563.
- 6.ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. การเมืองระบบพ่อขุนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2548

รัฐและสังคมไทยหลังแผนพัฒนาเศรษฐกิจ 2500 ถึง 2520

- 1.เบเนดิกต์ แอนเดอร์สัน. ในกระจก: วรรณกรรมและการเมืองสยามยุคอเมริกัน. กรุงเทพมหานคร : อาน, 2553.
- 2.เบเนดิกต์ แอนเดอร์สัน. บ้านเมืองของเราลงแดง : แจ่มุมทางสังคมและวัฒนธรรมของรัฐประหาร 6 ตุลาคม. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2559.
- 3.ประจักษ์ ก้องกีรติ. และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ:การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน 14 ตุลา. กรุงเทพมหานคร : ฟ้ายเดียวกัน, 2556.
- 4.ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. การเมืองระบบพ็อนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2548
- 5.กัญญาพันธุ์ พจนนะลาวัณย์. กำเนิด "ประเทศไทย" ภายใต้เผด็จการ. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2558

ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทศวรรษ 2520 ถึง2540

- 1.นิธิ เอียวศรีวงศ์ , บนเส้นทางสู่นาคต .
- 2.เอนก เหล่าธรรมทัศน์,สองนคราประชาธิปไตย : แนวทางปฏิรูปการเมือง เศรษฐกิจเพื่อประชาธิปไตย.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน
- 3.อดิพันธ์ พรหมพันธ์ใจ, การเมืองไทยในสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ : การบริหาร จัดการทางการเมือง ระหว่าง พ.ศ. 2523-2531.วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก รัฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2558 (.Download ได้จากห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- 4.อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ ประชาธิปไตยคนไทยไม่เท่ากัน กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน
5. อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ นิเวศประวัติศาสตร์ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คบไฟ

สังคม/เศรษฐกิจ/การเมืองไทยทศวรรษ 2540 ถึงปัจจุบัน

- 1.เกษียร เตชะพีระ,จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์เดือนตุลา
- 2.นิธิ เอียวศรีวงศ์, วัฒนธรรมคนอย่างทักษิณ, กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์มติชน
3. อภิชาติ สถิตนิรมัย และคณะ , ทบทวนภูมิทัศน์การเมืองไทย,กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส)
- 4.อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์,ลืมนตาอำปาก จาก “ชานา” สู่ “ผู้ประกอบกร” กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มติชน

คะแนนเต็ม	100 คะแนน
การมีส่วนร่วมและการเข้าเรียน	10 คะแนน
บทความปริทัศน์หนังสือ	20 คะแนน
สอบกลางภาค	30 คะแนน
สอบปลายภาค	40 คะแนน

เกณฑ์ลำดับชั้น

A (100-80)

B+ (75-79)

B (70-74)

C+ (65-69)

C (60-64)

D+ (55-59)

D (50-54)

F (0-49)